

Posudek vedoucího/oponenta vysokoškolské kvalifikační práce:

Název práce: Počátky kostrového pohřbívání v raném středověku východních Čech

Autor práce: Tereza Janáková

Autor posudku: Petr Hejhal

Doporučuji k obhajobě: ANO

Jednotlivá hodnotící kritéria (uvést u každého bodu známku A–F):

1) Hodnocení dodržení zadání a jeho naplnění.	A
2) Struktura práce (přítomnost kapitol podstatných pro splnění cílů práce a relevance jejich obsahu), logika výstavby kapitol.	A
3) Metodika práce.	A
4) Práce s literaturou a dodržení citačních norem.	A
5) Jazyková a pravopisná úroveň práce.	A
6) Kvalita a úroveň obrazové přílohy, včetně jejího provázání s textem.	A
7) Celkové hodnocení práce.	A
8) Slovní komentář, připomínky, náměty, otázky k obhajobě (možno rozepsat).	

Cílem práce bylo datovat dobu změny pohřebního ritu od kremace k pohřbívání nespálených těl v raném středověku ve východních Čechách.

První část práce zahrnuje dějiny bádání a geografické vymezení sledované oblasti. Následuje popis metody práce. Autorka vypracovala soupis raně středověkých kostrových pohřbů, který aktualizovala a kriticky zhodnotila. Následoval text pojednávající o chronologické citlivosti artefaktů, které se nacházejí v raně středověkých hrobech. Na základě tohoto soupisu byly zvoleny ty kategorie hmotné kultury, které přesnější dataci umožňují (obecně mince a ženský šperk) a byly vybrány lokality, na kterých jsou tyto artefakty přítomny (tedy lokality, které lze datovat). S nimi autorka dále pracovala. Součástí tvorby práce byla revize archeologického materiálu v příslušných muzejích a jejich nová dokumentace. Za současného stavu poznání se zdá, nejstarší kostrové raně středověké pohřby z východních Čech můžeme datovat již do druhé poloviny 9. století, ale nový pohřební ritus zde začal být běžně používán až později, zhruba od 2. poloviny 10. století. Na základě této datace bylo navrženo vysvětlení důvodu, který k této změně vedl. Totiž tato datace změny ritu se překrývá s dobou sjednocování země pod vládou pražských Přemyslovců. Nelze vyloučit, že spolu tyto jevy úzce souvisí.

Autorka zná aktuální literaturu k tématu. Autorka práci pravidelně konzultovala. Cíl práce byl splněn.

Práci doporučuji k obhajobě.

Spíše než připomínky bych měl několik témat k diskuzi:

- Domnívá se autorka, že současný stav poznání raně středověkého pohřbívání na východě Čech je dostatečně reprezentativní k tomu, aby umožňoval závěry ohledně chronologie?
- Bylo by možné navrženou hypotézu o příčinách změny pohřebního ritu ve sledované oblasti podpořit nějakými dalšími argumenty? Pokud ano, tak jakými?
- Jak dále rozvíjet téma výzkumu pohřebního ritu v raném středověku ve východních Čechách?

Petr Hejhal